

12. ΟΙ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ

ΕΔΑΦΙΟ ΜΝΗΜΗΣ: «Τίνοι τρόπω θέλει καθαρίζει ο νέος την οδόν αυτού; φυλάττων τους λόγους σου. Εξ όλης της καρδιάς μου σε εξεζήτησα· μη με αφήσης να αποπλανηθώ από των προσταγμάτων σου. Εν τη καρδία μου εφύλαξα τα λόγιά σου, διά να μη αμαρτάνω εις σε.» Ψαλμοί 119/ριθ' 9-11.

Για τη μελέτη αυτής της εβδομάδας, διαβάστε: Εφεσ. 5/ε' 15-17, Κολ. 3/γ' 23, Λουκά 12/ιβ' 35-48, Ιακ. 4/δ' 14, Πράξ. 3/γ' 21, Α' Κορ. 9/θ' 24-27.

Οι συνήθειές μας φανερώνουν τον σκοπό και την κατεύθυνση στη ζωή μας. Οι διαχειριστές που αναπτύσσουν καλές συνήθειες είναι οι πιο πιστοί διαχειριστές. Ο Δανιήλ είχε την συνήθεια να προσεύχεται καθημερινά (Δαν. 6/ζ' 10). Η συνήθεια του Παύλου ήταν να πηγαίνει στη συναγωγή (Πράξ. 17/ιζ' 1,2). Επίσης αναφέρει, «Μη πλανάσθε· Φθείρουσι τα καλά ήθη αι κακαί συναναστροφαί» (Α' Κορ. 15/ιε' 33). Οφείλουμε να καλλιεργούμε τις καλές συνήθειες προκειμένου να τις αντικαταστήσουμε με τις κακές.

«Γινόμαστε αυτό που οι συνήθειές μας, μας κάνουν. Η ζωή εκείνων που έχουν καλές συνήθειες και είναι πιστοί σε κάθε τους καθήκον, θα λάμπει και θα ρίχνει ηλιαχτίδες φωτός στον δρόμο των άλλων.» E. Χουάιτ, Testimonies for the Church, τομ. 4, σ. 452.

Ο δρόμος που δημιουργεί μία συνήθεια είναι ο συντομότερος δρόμος για να πάρεις την αμοιβή που αποζητάς. Η συνήθεια είναι μία βαθειά ριζωμένη απόφαση. Με άλλα λόγια δεν το σκέφτεσαι, απλώς το κάνεις. Η συνήθεια μπορεί να είναι καλή αλλά και πολύ κακή, ανάλογα μ' αυτό που κάνεις. Αυτήν την εβδομάδα θα δούμε δυνατές συνήθειες που θα βοηθήσουν τον διαχειριστή να διεξάγει τις υποθέσεις του Θεού.

Κυριακή 18 Μαρτίου

ΣΥΝΗΘΕΙΑ: ΝΑ ΕΠΙΖΗΤΑΣ ΠΡΩΤΑ ΤΟΝ ΘΕΟ

Όλοι έχουμε συνήθειες. Το θέμα είναι τι είδους συνήθειες είναι αυτές; Καλές ή κακές; Από όλες τις καλές συνήθειες ενός Χριστιανού, η πιο σημαντική είναι να έχει ως πρώτο μέλημά του καθημερινά το να επιζητά τον Θεό.

«Κάθε μέρα αφιερώνετε τον εαυτό σας, ψυχή, σώμα, και πνεύμα στον Θεό. Αποκτήστε συνήθειες αφοσίωσης και εμπιστευτείτε περισσότερο τον Σωτήρα σας.» E. Χουάιτ, Mind, Character, and Personality, τομ.1, σ.15. Με μία συνήθεια σαν και αυτή θα μπορέσουμε να εισέλθουμε στη στενή οδό που οδηγεί στη ζωή (Ματθ. 7/ζ' 14).

Ο Θεός είπε, «μη έχης άλλους θεούς πλην εμού» (Έξ. 20/κ' 3). Στα πλαίσια των βασικών μας αναγκών, ο Ιησούς είπε, «Ζητείτε πρώτον την βασιλείαν του Θεού και την δικαιοσύνην αυτού» (Ματθ. 6/ζ' 33) και «θέλετε με ζητήσει και ευρεί, όταν με εκζητήσητε εξ όλης της καρδίας υμών» (Ιερ. 29/κθ' 13).

Διαβάστε Ματθ. 22/κβ' 37,38, Πράξ. 17/ιζ' 28, Εφεσ. 5/ε' 15-17 και Κολ. 3/γ' 23. Τι μας λένε αυτά τα εδάφια για το πώς να έχουμε τον Θεό πρώτο στη ζωή μας;

.....
Καλύτερο παράδειγμα του να έχουμε πρώτο τον Θεό στη ζωή μας από αυτό που μας άφησε ο Ιησούς δεν υπάρχει. Ο Ιησούς είχε τον Πάτερα υπεράνω όλων. Την προτεραιότητά Του αυτή την βλέπουμε το Πάσχα όταν για πρώτη φορά, ως παιδί, επισκέφθηκε την Ιερουσαλήμ. Όταν η μητέρα Του Τον επέπληξε της είπε, «δεν ηξεύρετε ότι πρέπει να ήμαι εις τα του Πατρός μου;» (Λουκ. 2/β' 46,49). Κατά την επίγεια ζωή Του ο Ιησούς ανυπομονούσε να επικοινωνεί με τον Πατέρα Του, γεγονός που φαίνεται από τη συνήθειά Του στην προσευχή. Αυτή Του την συνήθεια οι μαθητές δεν μπορούσαν να την κατανοήσουν πλήρως. Όλες οι δυνάμεις του σκότους δεν μπορούσαν να χωρίσουν τον Ιησού από τον Πατέρα, επειδή η συνήθειά Του ήταν να είναι σε συνεχή επαφή με Εκείνον. Μπορούμε να ακολουθήσουμε το παράδειγμά Του εάν αποφασίσουμε να αγαπήσουμε τον Θεό με όλη μας την καρδιά, την ψυχή και τη διάνοια (Ματθ. 22/κβ' 37). Μέσα από την προσευχή και την μελέτη του Λόγου του Θεού, και επιδιώκοντας να μοιάσουμε στον χαρακτήρα τον Ιησού, θα αποκτήσουμε τη συνήθεια να επιζητούμε πρώτα τον Θεό στη ζωή μας. Ποια καλύτερη συνήθεια για τους Χριστιανούς από αυτήν;

ΣΚΕΨΗ: Είναι ο Θεός προτεραιότητα στη ζωή μου; Πώς μπορώ να το γνωρίζω;

Δευτέρα 19 Μαρτίου

ΣΥΝΗΘΕΙΑ: ΠΡΟΣΜΕΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Διαβάστε Λουκ. 12/ιβ' 35-48. Σύμφωνα μ' αυτήν την παραβολή ποια πρέπει να είναι η στάση μας ως προς την Δευτέρα Παρουσία του Ιησού; Γιατί ό,τι κάνουμε πρέπει να γίνεται στα πλαίσια της Δευτέρας Παρουσίας;

.....
Η διαχείριση πρέπει να εξασκείται υπό το φως της επιστροφής του Ιησού. Ο χαρακτήρας των άπιστων οικονόμων που προσποιούνται ότι είναι πιστοί, θα φανερωθεί κάποια στιγμή από τις πράξεις τους, μιας και οι πιστοί οικονόμοι εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σαν να ήταν ο κύριός τους παρών. Ζούνε για το μέλλον και εργάζονται πιστά κάθε μέρα. «Διότι το πολίτευμα ημών είναι εν ουρανοίς, οπότεν και προσμένομεν Σωτήρα τον Κύριον Ιησούν Χριστον» (Φιλιπ. 3/γ' 20).

Ο Αβραάμ απέβλεπε στην αιώνια πόλη (Εβρ. 11/ια' 10), και ο Παύλος στην επιστροφή του Χριστού (Εβρ. 10/ι' 25). Ενατένιζαν προσδοκώντας, σχεδιάζοντας, και όντας έτοιμοι ανά πάσα στιγμή να συναντήσουν τον Ιησού. Πρέπει και εμείς να αναπτύξουμε αυτήν τη συνήθεια αποβλέποντας στην κλιμάκωση του ευαγγελίου (Τίτον 2/β' 13). Αντί να ρίχνουμε φευγαλέες ματιές στις προφητείες, πρέπει συνεχώς να κοιτάζουμε, να προσέχουμε και να ενεργούμε, έχοντας κατά νου ότι με την επιστροφή του Ιησού, μας περιμένει η αιωνιότητα. Παράλληλα, πρέπει να αποφεύγουμε άγριες και φανταστικές εικασίες για τα γεγονότα των εσχάτων ημερών. Η υπόσχεση της Δευτέρας Παρουσίας δίνει κατεύθυνση στη ζωή μας, δίνει σωστή προοπτική για το παρόν, και μας βοηθάει να θυμόμαστε τι είναι σημαντικό στη ζωή. Η συνήθεια να αποβλέπουμε στην επιστροφή του Ιησού δίνει στον διαχειριστή νόημα και σκοπό.

Ο Σταυρός προετοίμασε τον δρόμο για τη συνάντησή μας με τον Λυτρωτή. Κοιτάζουμε για τα σημεία στην Αγία Γραφή που δείχνουν στην έλευση του Χριστού με τη δόξα του Πατέρα και των αγγέλων (Μάρκ. 8/η' 38). «Επειδή ημείς δεν ενατενίζομεν εις τα βλεπόμενα, αλλ' εις τα μη βλεπόμενα· διότι τα βλεπόμενα είναι πρόσκαιρα, τα δε μη βλεπόμενα αιώνια» (Β' Κορ. 4/δ' 18). Ναι, ο θάνατος πρέπει να μας βοηθήσει να συνειδητοποιήσουμε την προσωρινότητα των πραγμάτων. Πρέπει να ζούμε υπό το φως της υπόσχεσης της επιστροφής του Χριστού, μίας υπόσχεσης που πρέπει να επηρεάσει τη ζωή κάθε Χριστιανού διαχειριστή. Ας αποκτήσουμε αυτήν την συνήθεια και ας ζούμε προσδοκώντας την επιστροφή Του. Αυτό άλλωστε δηλώνει και η ονομασία μας ως εκκλησία.

Τρίτη 20 Μαρτίου

ΣΥΝΗΘΕΙΑ: ΣΩΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

«Διότι ημείς είμεθα χθεσινοί, και δεν εξεύρομεν ουδέν, επειδή αι ημέραι ημών επί της γης είναι σκιά» (Ιώβ 8/η' 9).

Μπορούμε να σταματήσουμε ένα ρολόι, αλλά όχι και τον χρόνο. Ο χρόνος δεν περιμένει, κυλλά ακόμη και αν εμείς μείνουμε ακίνητοι και δεν κάνουμε τίποτα.

Τι μας διδάσκουν τα παρακάτω εδάφια για τον χρόνο μας εδώ στη γη; Ιάκ. 4/δ' 14, Ψαλμ. 90/γ' 10,12, 39/λθ' 4,5, Εκκλ. 3/γ' 6-8. Πόσο πολύτιμος είναι ο χρόνος μας εδώ;

.....
.....
.....
Τη στιγμή που ο χρόνος είναι τόσο περιορισμένος και δεν αναπληρώνεται, είναι σημαντικό οι Χριστιανοί να είναι καλοί διαχειριστές. Πρέπει να αποκτήσουμε τη συνήθεια να χρησιμοποιούμε τον χρόνο με σύνεση, εστιάζοντας σε ό,τι έχει σημασία γι' αυτήν τη ζωή και την αιώνια. Πρέπει να διαχειριζόμαστε τον χρόνο σύμφωνα μ' αυτά που ο Λόγος του Θεού λέει ότι είναι σημαντικά, γιατί εάν ο χρόνος τελειώσει δεν αναπληρώνεται. Εάν χάσουμε χρήματα, κάποια στιγμή μπορεί να τα κερδίσουμε ξανά, και ίσως περισσότερα από όσα χάσαμε εξ αρχής. Όμως δεν ισχύει το ίδιο και με τον χρόνο. Μία στιγμή που χάνεται, χάνεται για πάντα. Είναι αδύνατον να ανακτήσουμε μία χαμένη στιγμή του παρελθόντος. Γι' αυτό ο χρόνος είναι από τα πολυτιμότερα αγαθά που μας δόθηκαν από τον Θεό. Είναι πολύ σημαντικό να αξιοποιήσουμε συνετά την κάθε στιγμή που μας δίνεται.

«Ο χρόνος μας ανήκει στο Θεό. Κάθε στιγμή είναι δική Του και έχουμε την υπέρτατη υποχρέωση να την αξιοποιήσουμε για την δόξα Του. Από τα τάλαντα που μας έδωσε, για κανένα δεν θα ζητήσει πιο λεπτομερή λογαριασμό όσο για τον καιρό μας. Ανυπολόγιστη είναι η αξία του χρόνου. Ο Χριστός θεωρεί κάθε στιγμή πολύτιμη και εμείς πρέπει να κάνουμε το ίδιο. Η ζωή είναι τόσο σύντομη που δεν πρέπει να σπαταληθεί. Έχουμε μόνο λίγες μέρες χάρης για να ετοιμαστούμε για την αιωνιότητα. Δεν έχουμε χρόνο για σπατάλη, χρόνο για εγωιστικές απολαύσεις, χρόνο για να υποθάλπουμε αμαρτίες.» Ε. Χουάιτ, Λ.Ζ. σ. 265.

ΣΚΕΨΗ: Διαβάστε Εφεσ. 5/ε' 15,16. Πώς μπορούμε να εφαρμόσουμε αυτά τα λόγια του Παύλου;

Τετάρτη 21 Μαρτίου

ΣΥΝΗΘΕΙΑ: ΥΓΙΗΣ ΝΟΥΣ, ΣΩΜΑ, ΚΑΙ ΨΥΧΗ

Δημιουργηθήκαμε τέλειοι – νοητικά, σωματικά, και πνευματικά. Η αμαρτία φυσικά τα κατέστρεψε όλα. Τα καλά νέα του ευαγγελίου, μεταξύ άλλων, είναι η Θεϊκή αποκατάσταση.

Διαβάστε Πράξ. 3/γ' 21 και Αποκ. 21/κα' 1-5. Τι ελπίδα υπάρχει εδώ για εμάς; Πώς πρέπει να ζούμε καθώς περιμένουμε την τελική αποκατάσταση;

.....
.....
.....
.....

Ο Χριστός εργάστηκε ακατάπαυστα όσο ήταν στη γη για να εξυψώσει την ανθρωπότητα πνευματικά, νοητικά, και σωματικά, ως μία πρόγευση της τελικής αποκατάστασης. Η θεραπευτική διακονία του Ιησού αποδεικνύει ότι, ο Θεός θέλει από τώρα να είμαστε όσο τον δυνατόν περισσότερο υγιείς μέχρι το τέλος. Γι' αυτό και οι διαχειριστές αναπτύσσουν συνήθειες που προάγουν τον υγιεινό τρόπο ζωής. Κατ' αρχάς ο νους δυναμώνει όσο περισσότερο χρησιμοποιείται. Κάντε συνήθεια να γεμίζετε το νου σας με «όσα είναι αληθή, όσα σεμνά, όσα δίκαια, όσα καθαρά, όσα προσφιλή, όσα εύφημα» (Φιλιπ. 4/δ' 8). Αυτές οι σκέψεις φέρνουν ειρήνη (Ησ. 26/κς' 3), και «η υγιαίνουσα καρδιά είναι ζωή της σαρκός» (Παρ. 14/ιδ' 30). Οι υγιείς συνήθειες του νου επιτρέπουν στον εγκέφαλο να λειτουργεί με τις καλύτερες δυνατές συνθήκες. Δεύτερον, οι υγιεινές συνήθειες όπως η γυμναστική και η σωστή διατροφή, δείχνουν ότι προσέχουμε τον εαυτό μας. Η άσκηση, για παράδειγμα, βοηθάει στην καταπολέμηση του άγχους και στη ρύθμιση της καρδιακής πίεσης. Επίσης, βελτιώνει τη διάθεσή μας και είναι η καλύτερη λύση αντιγήρανσης.

Τρίτον, ο διαχειριστής αναπτύσσει καλές συνήθειες για την ενδυνάμωση της ψυχής. Υψώστε την ψυχή σας στον Κύριο (Ψαλμ. 86/πς' 4,5) και περιμένετε (Ψαλμ. 62/ξβ' 5). Η ψυχή θα ευοδωθεί καθώς περπατάμε στην αλήθεια (Γ' Ιωάν. 2) και θα διατηρηθεί άμεμπτη μέχρι την επιστροφή του Ιησού Χριστού (Α' Θεσ. 5/ε' 23).

ΣΚΕΨΗ: Σκεφτείτε τις συνήθειες που έχετε και πώς επηρεάζουν την πνευματική, τη σωματική, και τη διανοητική σας υγεία. Τι επιλογές μπορείτε να κάνετε που θα συμβάλλουν στη βελτίωσή σας μέχρι την τελική αποκατάσταση; Ποιες βιβλικές υποσχέσεις μπορεί να επικαλεστείτε;

ΣΥΝΗΘΕΙΑ: ΑΥΤΟΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

Η αυτοπειθαρχία είναι ένα από τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά του διαχειριστή. «Διότι δεν έδωκεν εις ημάς ο Θεός πνεύμα δειλίας, αλλά δυνάμεως και αγάπης και σωφρονισμού» (Β' Τιμ. 1/α' 7). Η λέξη σωφρονισμός συναντάται μόνο σ' αυτό το εδάφιο της Καινής Διαθήκης και δηλώνει την ικανότητα να κάνουμε ότι κάνουμε με ισορροπημένο νου χωρίς να αποκλίνουμε από τις αρχές του Θεού. Η αυτοπειθαρχία, μας βοηθά να διακρίνουμε το καλό από το κακό (Εβρ. 5/ε' 14), να κατανοήσουμε τις καταστάσεις που αντιμετωπίζουμε, και με ηρεμία και πραότητα να αντέξουμε στις πιέσεις και στις περιστάσεις, ανεξαρτήτου αποτελέσματος. Ο Δανιήλ έκανε το σωστό παρά την απειλή των λιονταριών, ενώ ο Σαμψών έζησε ικανοποιώντας τις ορέξεις του. Ο Ιωσήφ, επίσης, έκανε το σωστό στο σπίτι του Πετεφρή, σε αντίθεση με τον Σολομώντα που προσκύνησε άλλους θεούς (Α' Βασ. 11/ια' 4,5).

Διαβάστε Α' Κορ. 9/θ' 24-27. Τι λέει εδώ ο Παύλος για την αυτοπειθαρχία; Τι διακυβεύεται με το θέμα αυτό;

.....

.....

.....

«Ο κόσμος έχει παραδοθεί στην ασωτία. Οι πλάνες και οι μύθοι αφθονούν. Οι παγίδες του Σατανά για τις ψυχές πολλαπλασιάζονται. Όλοι όσοι θέλουν να τελειοποιήσουν "αγιοσύνη εν φόβω Θεού" πρέπει να μάθουν το μάθημα της εγκράτειας και της αυτοκυριαρχίας. Οι ορέξεις και τα πάθη πρέπει να υποταχθούν στις ανώτερες δυνάμεις του πνεύματος. Η αυτοπειθαρχία είναι απαραίτητη για τη διανοητική δύναμη και την πνευματική διαύγεια που θα μας ικανώσει να καταλάβουμε και να εφαρμόσουμε τις ιερές αλήθειες του λόγου του Θεού.» Ε. Χουάιτ, Ζ.Χ. σ. 71.

Η αυτοπειθαρχία βελτιώνεται όταν την εξασκούμε. Ο Θεός σας κάλεσε να, «γίνεσθε άγιοι εν πάση διαγωγή» (Α' Πέτρ. 1/α' 15) και «γύμναζε σεαυτόν εις την ευσέβειαν» (Α' Τιμ. 4/δ' 7). Οι διαχειριστές πρέπει να εξασκούνται στην αυτοπειθαρχία, όπως κάνουν οι αθλητές και οι μουσικοί. Πρέπει με τη δύναμη του Θεού να πειθαρχήσουμε τον εαυτό μας σε αυτά που έχουν πραγματική αξία.

ΣΚΕΨΗ: Πώς μπορούμε να υποτασθώμαστε στην δύναμη του Θεού για αυτοπειθαρχία, ώστε να είμαστε πιστοί διαχειριστές σ' αυτόν τον έκπτωτο και διεφθαρμένο κόσμο;

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ:

Ο Ενώχ και ο Νώε είχαν τη συνήθεια να βαδίζουν με τον Θεό σε μία εποχή όπου λίγοι παρέμεναν πιστοί μέσα στον υλισμό και στη βία (Γέν. 5/ε' 24, 6/ζ' 9). Κατανόησαν και δέχτηκαν τη χάρη του Θεού και έγιναν καλοί διαχειριστές των αγαθών και των αποστολών που ο Κύριος τους εμπιστεύθηκε. Στο πέρασμα των χρόνων, και άλλοι άνθρωποι περπάτησαν με τον Θεό. Για παράδειγμα, ο Δανιήλ και οι φίλοι του κατάλαβαν, «ότι προκειμένου να παρουσιασθούν ως αντιπροσωπευτικοί τύποι της πραγματικής θρησκείας ανάμεσα στις ψεύτικες θρησκείες της ειδωλολατρίας, όφειλαν να έχουν διαύγεια πνεύματος και να τελειοποιήσουν ένα χριστιανικό χαρακτήρα. Και Δάσκαλός τους ήταν ο ίδιος ο Θεός. Διαρκώς προσευχόμενοι, μελετώντας με ευσυνειδησία, διατηρώντας επαφή με τον Αόρατο, περπάτησαν με το Θεό όπως είχε κάνει ο Ενώχ.» Ε. Χουάιτ, Π.Β. σ. 332.

Το να «περπατώ με τον Θεό» ορίζει το έργο του διαχειριστή που σημαίνει ότι ζει με τον Θεό κάθε μέρα. Ο σοφός διαχειριστής θα έχει τη συνήθεια να περπατάει με τον Θεό σε έναν κόσμο διαφθοράς, γιατί μόνο έτσι θα μπορέσει να προστατευθεί από το κακό. Για να είναι κανείς πιστός διαχειριστής πρέπει κατ' αρχήν να είναι σε συμφωνία με τον Θεό (Αμώς 3/γ' 3). Πρέπει να περπατάει με τον Χριστό (Κολ. 2/β' 6), να περπατάει σε νέα ζωή (Ρωμ. 6/ζ' 4), να περπατάει με αγάπη (Εφεσ. 5/ε' 2), με σοφία (Κολ. 4/δ' 5), να περπατάει στην αλήθεια (Ψαλμ. 86/πς' 11), να περπατάει στο φως (Α' Ιωάν. 1/α' 7), με ακεραιότητα (Παρ. 19/ιθ' 1), να περπατάει σύμφωνα με το νόμο Του (Έξ. 16/ις' 4), να περπατάει σε καλά έργα (Εφεσ. 2/β' 10) και στον ευθύ δρόμο (Παρ. 4/δ' 26).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

1. Ορίστε την έννοια της ταπεινοφροσύνης και εξηγήστε το ρόλο της στη ζωή του διαχειριστή (Ματθ. 11/ια' 29, Εφεσ. 4/δ' 2, Φιλίπ. 2/β' 3, Ιακ. 4/δ' 10). Γιατί η ταπεινοφροσύνη είναι απαραίτητη όταν περπατάμε με τον Θεό; (Μιχ. 6/ζ' 8).
2. Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε όσους έχουν κακές, αυτοκαταστροφικές συνήθειες;
3. Ποιες άλλες καλές συνήθειες πρέπει να έχει ο Χριστιανός διαχειριστής; Δείτε Τίτον 2/β' 7, Ψαλμ. 119/ριθ' 172, Ματθ. 5/ε' 8.
4. Συζητήστε για τον χρόνο. Γιατί μοιάζει να κυλάει γρήγορα; Πώς κατανοούμε τι ώρα είναι; Γιατί είναι απαραίτητο να είμαστε καλοί διαχειριστές σ' αυτόν τον λίγο χρόνο που μας απομένει εδώ στη γη;